

TILVÆKST Grovfoder nr. 14, 31. maj 2024

Indhold

- Mark
- Aktuelt i græs
- Aktuelt i majs
- Radrensning og etablering af græs-efterafgrøder i majs
- Græsefterafgrøde i majs
- Ufrivillige sprøjtevinduer

MARK

Aktuelt i græs

Af planterådgiver Thomas Harbo

Vejret spiller pludseligt med, og der er god vækst i græsset efter slæt.

Her en til to uger efter skårlægning er der igen kommet god vækst græsset. Nedbøren i sidste og denne uge har gjort gavn, og endda hvor der er taget slæt for hen mod to uger siden, kom græsset hurtig i vækst efter slæt. Selv hvor der er høstet meget store udbytter, ser genvæksten lovende ud.

I denne uge er vejret tæt på ideel for græssets vegetative vækst. De fleste har efterhånden fået så megen nedbør, at der kun er ret begrænsede nedbørsunderskud i markerne, og temperaturen er også på et passende leje. For udbringning af gylle og handelsgødning er nedbøren også kommet tilpas, så der kan forventes en god effekt af begge gødningstyper.

Det eneste "hår i suppen" er vel egentlig den lange stub, der ses i de marker, hvor græslandet var størst til første slæt, og hvor græsset har lagt sig i forbindelse med nedbøren i sidste uge. Lang stub er ikke ideel, men dog heller ikke nogen katastrofe; den største ulempe er vel nok, at gyllen uanset udbringningsmetode bliver fanget i stubben og evt. kan vokse med op i græsset.

Billede 1 I nogle marker har græsset så småt været ved at lægge sig inden skårlægning, hvilket resulterer i uens stubhøjde (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Aktuelt i majs

Af planterådgiver Peter Siebert

Ukrudtet vokser meget stærkt, og især alm. hanespore bliver hurtigt for store til effektiv bekæmpelse. Juster dosis af MaisTer mod stort ukrudt.

Vær opmærksom på at ukrudtet vokser meget hurtigt

Kendetegnende for ukrudtsbekæmpelsen i majs dette år er, at der er en enorm vækst i både ukrudt og majs. I flere marker bliver ukrudtet lige til den store side i forhold til, hvad vi normalt vil betegne som acceptabelt. Særligt alm. hanespore udvikler sig utroligt hurtigt. Hanesporens hurtige udvikling medfører, at sprøjtningen af majs ofte kommer til at ligge, når hanesporen har mere end 2½ blad. I de situationer er der kun et middel, som kan hæmme og bekæmpe hanesporen og det er MaisTer i en god dosering. Mod hanespore med mere end de 2½ blade anvendes minimum 75 g/ha MaisTer.

På baggrund af firmaernes forsøg med effekt mod alm. hanespore, har SEGES udfærdiget nedenstående tabel, som viser den nødvendige dosis af MaisTer og Tocalis mod alm. hanespore i forskellige størrelser.

Tabel 1 Effekt mod alm. hanespore (Kilde: Planteværn Online, SEGES)

Middel	Dosis [g/ha]	Alm. hanespore, antal blade		
		2	3-4	> 4
MaisTer	28	88	64	28
	75	96	86	57
	100	98	91	69
	150	99	95	82
Tocalis	150	54	12	4
MaisTer + Tocalis	75 + 150	98	90	67
	100 + 150	98	93	76

Med majsens kraftige vækst og ukrudtets hurtige fremspiring og udvikling er det vigtigt at følge forholdsvist hurtigt op med T2-sprøjtningen, hvis der er planer om at sprøjte majs to gange. Skal majsens også radrensning og isås græsefterafgrøde, er det ligeledes vigtigt, at der også sprøjtes tidligt anden gang, så der bliver den fornødne afstand mellem sprøjtning og radrensning. Vi er i en periode med ustadigt vejr og derfor også fugt i de øverste jordlag, som medfører fremspiring af et nyt hold ukrudt. Hold derfor godt øje med dine marker efter første sprøjtning og vær klar i god tid til en hurtig opfølgning, hvis det bliver nødvendigt.

Kendetegnende for året er indtil videre, at ukrudtet er stort ved T1-sprøjtningen og væksten kraftig. Holdt sammen med at nogle af arterne også er besværlige at bekæmpe, er det vigtigt at den første sprøjtning tilpasses i dosis så ukrudtet

bekæmpes effektivt i første sprøjtning. Dernæst må det forventes at hovedparten af majsens formentlig har mere end seks blade, inden der sprøjtes anden gang. Det betyder, at middelvalget bliver noget indskrænket til den anden sprøjtning. Det vil ikke være muligt at bruge Onyx EC og Starane 333 HL, når majsens har mere end seks blade. Nogle vil også vælge ikke at sprøjte anden gang men blot radrense majsens og iså græsefterafgrøden. Pas dog på med denne strategi i marker med hanespore og grøn skærmaks. Udnyt hellere de gunstige forhold til en opfølgende sprøjtning med kort interval på 7-10 dage efter første sprøjtning, når næste hold hanespore står fremme med 1-2 blade.

Radrensning og eftergødskning

I artiklerne nedenfor, som langt hen ad vejen er en opdateret genudgivelse af tidligere års artikler, er der et par enkelte ting, jeg vil slå ned på som værende særlig vigtige i år.

- Afsnittet omkring "Alm. hanespore efter radrensning og isåning af græsefterafgrøde" og etablering af græsefterafgrøden i marker med mange hanespore. Vi ser flere marker, som er udfordret af massive bestande af hanespore og grøn skærmaks. Erfaringen er, at alm. hanespore og grøn skærmaks spirer frem igen efter radrensning. I særligt udsatte marker med massive problemer med hanespore og grøn skærmaks, bør det overvejes om græsefterafgrøden kan etableres uden forudgående jordbearbejdning som radrensning eller strigling. Der findes såmaskiner uden radrensningsudstyr, som kan så græsefterafgrøder med såskær og trykhjul. De er dog ikke så udbredt, at det findes på alle maskinstationer endnu. Flere har også gode erfaringer med at etablere efterafgrøden med en gammeldags 6 meter radsåmaskine. Har du store problemer med hanespore og grøn skærmaks, bør du afsøge muligheden for at undgå den sidste jordbearbejdning og kun så græsefterafgrøden. Dermed mindsker du fremspiringen af det sidste hold hanespore. En af de få lidt positive ting ved det sidste hold af hanespore er, at undersøgelser har vist, at antallet af frø på hanespore, som er spiret frem efter majsens 4-bladstadiet, er væsentligt lavere end på de planter, der spirer frem tidligere. Dog er der stadig rigtig mange frø per plante.
- Udover radrensning og isåning af græsefterafgrøder er der også flere, der benytter radrenseren til at eftergødskes majsens. Denne metode er optimal, da du ikke rammer bladene med gødning, og du derfor kan eftergødskes uafhængigt af, om majsens er våd eller tør. Benytter du derimod den almindelige bredspredning af en granuleret gødning, bør du være særligt opmærksom på snart at få eftergødsket majsens, hvis der er et behov. Majsens skal ved bredspredning helst ikke være alt for stor, da "kræmmerhuset" dermed også bliver forholdsmæssigt større. Desto større "kræmmerhus" desto større er risikoen for, at der bliver fanget nogle gødningskorn heri, som derfor svider majsens. Normalt ser vi kun mindre svidning af forbigående betydning, men særligt i større majs er der en forhøjet risiko.

Radrensning og etablering af græs-efterafgrøder i majs

Af planterådgiver Peter Siebert

Majsens skal radrenses og græsefterafgrøden isås, når majsens står med 6-8 blade.

Radrensning og isåning af græsefterafgrøder kan begynde 7-10 dage efter ukrudtsbekæmpelse med MaisTer og fem dage efter anvendelse af mesotrion-produkter (Tocalis, Starship Max m.fl.)

Sammen med radrensning er det også en oplagt mulighed at tildele den sidste handelsgødning til majsens. Mange radrenserne kan lægge flydende eller fast handelsgødning ud sammen med radrensningen, og bladsvindinger fra gødningskorn undgås helt på denne måde. Der kan gødskes med op til 125 kg gødning pr. ha uden de store problemer.

Græsefterafgrøde i majs

I størstedelen af alle majsmarker skal der isås en efterafgrøde til opfyldelse af efterafgrødekravene og/eller 35 % afgrøderotation. Det er vigtigt såvel af faglige som af lovgivningsmæssigt årsager, at efterafgrøden bliver godt og rettidigt etableret. Lidt for ofte ser vi desværre, at græsefterafgrøden er til den tynde side eller ikke er etableret ordentligt med det rette udstyr. Fra det plantefaglige synspunkt er det ærgerligt ikke at få fuldt udbytte af efterafgrødens evne til at samle noget af det overskydende kvælstof op. På det lovgivningsmæssige område kan det også have store konsekvenser ved en eventuel underkendelse af græsefterafgrøden. Ved underkendelse af efterafgrøden medfører det sanktion i form af træk i EU-støtten efter reglerne om konditionalitet og reduktion af kvælstofkvoten det følgende år som første konsekvens. Men særligt på kvæg-undtagelsesbrug kan det have mere

alvorlige følger at mangle græsefterafgrøder, da de her også indgår som et delkrav til at måtte anvende reglerne for undtagelsesbrug om udbringning af op til 230 kg N/ha og fosforloft på 34 kg P/ha i organisk gødning.

Hverken hvad angår etablering eller valg af arter er der væsentligt nyt at bringe, og derfor er dette afsnit i store træk en gengivelse af tidligere års afsnit. Der, hvor den største forskel måske er at finde, er, at der i højere grad bør være mere fokus på at få etableret eftergrøden med den rigtige metode.

Tidspunkt for etablering

Ved tidlig etablering af efterafgrøden øges chancen for en vellykket efterafgrøde. Anbefalingen er, at der skal renses og isås efterafgrøde, når majsens har 6-8 blade. I mange marker vil den sidste kemiske ukrudtsbekæmpelse finde sted tæt på 6-bladstadiet, og det har betydning for, hvornår rensning og isåning kan begynde. For at sikre en god etablering af græsefterafgrøden er det vigtigt at få lidt afstand til den sidste ukrudtssprøjtning. Husk, at MaisTer og midler indeholdende aktivstoffet mesotrion (Callisto/Starship Max/Tocalis/Evolya m.fl.) kan påvirke fremspiringen af græsefterafgrøden. Derfor anbefales det, at der som minimum holdes 7-10 dages afstand mellem sprøjtning med MaisTer og isåning af græsefterafgrøden. For mesotrion-produkter anbefales det, at der holdes minimum fem dage mellem sprøjtning og isåning af efterafgrøden. Firmaerne bag midlerne giver ingen garantier for, at rester af MaisTer og mesotrion-produkterne ikke skader den kommende græsefterafgrøde, og der er derfor ingen hjælp at hente, hvis efterafgrøden ikke bliver som ønsket.

Etablering

Der er efterhånden flere maskinstationer, som har investeret i det rigtige udstyr til radrensning og isåning af efterafgrøden. Med det "rigtige udstyr" menes, at græsfrøene sås og ikke blot blæses ud bag renseren. På nedenstående billede ses tydeligt den forskel, som vi ofte ser i praksis. På billedet til venstre er efterafgrøden sået med et såaggregat med dertilhørende trykhjul, hvor det sikres, at græsfrøene bliver sået på en fast bund og dermed har en god forsyning med fugt nedefra. På billedet til højre er græsfrøene blæst ud bag ved rensetanden og i dette tilfælde også spredt utilstrækkeligt. Ser efterafgrøden sådan ud, vil det også være svært at opfylde kravet om dækningsgrad uanset, hvor vellykket efterafgrøden bliver i "båndet". Hvis frøene blæses ud bag ved renseren, og der ingen udsigt er til nedbør, vil frøene ligge på jordoverfladen uden at få kontakt med jordfugt. Frøene vil udtørre, og der vil være minimal fremspiring.

Billede 2 og 3 Etablering af græsefterafgrøder med forskellig teknik. Efterafgrøden til venstre er etableret ved såning på tre sårækker, hvorimod efterafgrøden til højre er etableret med udblæsning af frø bag ved rensetanden, som ikke har fordelt frøene tilstrækkeligt. (Foto: Peter Siebert, SAGRO)

Indstilling af radrenser og effekt på ukrudt

Ved radrensning af majsens er det vigtigt at være opmærksom på indstillingen af radrenseren, således at rensningen giver den sidste effektive ukrudtsbekæmpelse, samtidig med at den er så skånsom som muligt overfor majsens. Ikke sjældent ser vi alt for ringe effekt af en radrensning, fordi radrenseren ikke er indstillet korrekt. Det gælder om at vide, hvad man har med at gøre, og løbende få tilpasset rensedybde og skærenes afstand til rækken, når forholdene i marken ændres; det kan være plantestørrelse, samt såbed/jordoverfladens karakter og jordens beskaffenhed. Du bør

stille krav til arbejdet og følge op på, at det bliver gjort, som du forventer.

Renser du i en dybde af 4-5 cm, kan du, mens majsen står på 6-7 bladstadiet, rense indtil fem cm fra rækken uden at genere majsplanternes rødder, mens du måske skal op i 7-8 cm fra rækken, når majsen er på 8-9 bladstadiet. Der skal gerne køres så hurtigt, at der kastes så meget jord ind i rækken, at ukrudtet dækkes. Radrensning kan give en meget effektiv bekæmpelse af ukrudtet, når jorden er tør, mens effekten er tvivlsom under fugtige forhold.

God ukrudtsbekæmpende effekt kræver også, at der er fuld gennemskæring med god overlap mellem skærene. Vær i denne forbindelse opmærksom på, at skærene i spor efter traktoren slides meget hurtigt og skal skiftes ofte.

Billede 4 De skær, som går i sporene, slides hurtigt (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Græsefterafgrøde i majs

Af planterådgiver Peter Siebert og planterådgiver Thomas Harbo

Sildig almindelig rajgræs af fodertypen er den mest anvendte græsart til efterafgrøde. Man supplerer med hybridrajgræs eller italiensk rajgræs bør overvejes, hvor efterafgrøden etableres til den sene side, eller hvor majs skal høstes som kolbe- eller kernemajs.

Udsædsmængde og artsvalg

De fleste majsefterafgrøder er sildig almindelig rajgræs af fodertypen, som i de fleste tilfælde kan klare opgaven ganske fornuftigt. I nogle tilfælde kan det dog være relevant enten at iblande eller vælge en anden græsart eller -type. Hvis du etablerer græsefterafgrøden rettidigt og med en sikker etableringsmetode ved såning som nævnt ovenfor, kan du roligt anvende sildig almindelig rajgræs af fodertypen. Etablerer du derimod efterafgrøden sent eller med en teknik, som er mere usikker end såning, kan det være en fordel at iblande græs, som er hurtigt-voksende, eller som har en god dækkende evne, som gør, at græsefterafgrøden syner af mere; eksempler på arter som tilgodeser dette er italiensk rajgræs og hybridrajgræs.

Anbefalede blandinger, arter og udsædsmængder

Herunder ser du vores anbefalinger i prioriteret rækkefølge, som er baseret på erfaringerne fra de seneste år.

- **Frøblanding** 10 kg/ha: 7 kg sildig alm. rajgræs blanding (diploid og tetraploid) fodertype + 3 kg hybrid rajgræs (kan erstattes af 3 kg italiensk rajgræs, diploid)
- **Sildig alm. rajgræs – fodertyper** (diploid og/eller tetraploid) 8 – 10 kg/ha.
- **Tidlig diploid alm. rajgræs** 7 – 8 kg/ha.
- **Italiensk rajgræs** 7 kg/ha ved diploide sorter og 9 kg/ha ved tetraploide sorter.
- **Blanding af sildig alm. rajgræs, diploid, fodertype, 6 kg/ha + cikorie 0,5 kg/ha (også tilladt på kvæg- undtagelsesbrug)**

Kan du ikke købe den blanding, du gerne vil have, kan du selv lave den. Det er som regel tilstrækkeligt, hvis du selv blander græsfrøene, når du hældes frø i såkassen, ved at tage skiftevis af sækkene.

Efterhånden viser mange års erfaring, at alm. rajgræs af fodertypen i renbestand eller blanding er den mest velegnede

art til efterafgrøde i majs, mens italiensk- og hybridrajgræs også har deres berettigelse, hvis du anvender dem i blanding med alm. rajgræs. Hundegræs er knapt så velegnet, da den har vist sig at være besværlig at slippe af med igen – især i pløjefri systemer, hvor den derfor må anses som særdeles uegnet. **Endelig fraråder vi at anvende rødsvingel og rajgræs af plænetypen, da risikoen for at få efterafgrøden underkendt ved kontrol er alt for stor! Det er derfor vigtigt, at du læser mærkesedlen, hvor blandingens sammensætning er beskrevet, så snart græsfrøene er leveret, så du ikke får sået en uegnet græsblanding.**

Fordele og ulemper ved de forskellige arter

Alm. rajgræs af fodertypen vokser godt til fra start og vil ikke blive så kraftig, at den konkurrerer med majs. Diploide sorter vil ofte blive tætte i bunden, men de er ret smalbladede og vil derfor måske ikke syne af så meget som tetraploide sorter. De tidlige sorter af alm. rajgræs etablerer sig og vokser hurtigere til efter såning end de sildige sorter.

Ved tidlig og rettidig etablering er en fodertype af sildig alm. rajgræs det sikre valg.

Hybridrajgræs er en arts krydsning af alm. rajgræs og italiensk rajgræs, og har derfor en god etableringsevne og vokser ret godt til uden at blive alt for kraftig, den klare sig godt i skyggeforhold og er mere tørketolerant end både almindelig rajgræs og italiensk rajgræs. Der er almindeligvis ingen risiko for, at den fryser bort.

Italiensk rajgræs er ekstrem hurtig til at etablere sig og er kendt for at vokse rigtig godt til. Som efterafgrøde anvendes den kun i begrænset omfang – primært fordi den konkurrerer ret hårdt med majs, hvis den bliver sået for tidligt, eller hvis majs står stille i en kold og fugtig periode efter såning af græsset. Du bør ikke anvende italiensk rajgræs som efterafgrøde ved etablering til den tidlige side (i forhold til majsens udvikling), men det kan være den rigtige løsning, hvis du af den ene eller anden grund får sået lidt for sent, og afgrøden buldrer frem i varmt og fugtigt vejr.

Italiensk rajgræs er ret skyggetolerant og kan trives under majs. Italiensk rajgræs kan fryse bort i en vinterperiode med barfrost. Italiensk rajgræs kan desværre også blive meget kraftig i det efterfølgende forår, hvilket kan give store gener ved jordbehandling.

Hundegræs er prøvet i mange marker for år tilbage med gode resultater. Imidlertid er arten så svær at slippe af med igen, at kun få har lyst til at prøve igen!

Hundegræs etablerer sig kun langsomt og vokser ikke voldsomt til tidlig på sæsonen. Til gengæld er arten ret skyggetolerant og udvikler sig pænt under majs. Hundegræs er tuedannende og kan blive generende i forbindelse med gylleudbringning og jordbehandling i det kommende forår. Væksten starter ret sent, og hundegræs kan først med sikkerhed nedvisnes noget senere end alm. rajgræs.

Strandsvingel er en art, som etablerer sig meget langsomt, og dette er en ulempe i majs, hvor der er brug for at græsset har en hurtig etablering. Til gengæld vokser den hurtigt til, når den først har etableret sig og kan derfor også nå at blive temmelig kraftig i det efterfølgende forår, hvilket kan give udfordringer i forbindelse med jordbehandling.

Cikorie er en tokimbladet slægt af kurvblomstfamilien. Cikorie kan i blanding med græs anvendes i majs til opfyldelse af kravet om pligtige - og målrettede efterafgrøder. Vær opmærksom på, at fremspiringen af cikorie kan hæmmes, hvis der er brugt MaisTer og Tocalis/Callisto/Starship Max i ukrudtssprøjtningen. Cikorie må også benyttes på kvæg-undtagelsesbrug.

En **frøblanding** sammensat af flere forskellige egnede græsarter – primært **alm. rajgræs af fodertypen og hybridrajgræs eller italiensk rajgræs**, vil alt andet lige give den bedste sikkerhed for, at efterafgrøden lever op til kravene og dækker jorden godt i efteråret, idet efterafgrøderne normalt bedømmes på overfladedækning. Med en frøblanding får du en efterafgrøde, der vil vokse godt til og etablere sig hurtigt, som er tolerant overfor skygge fra afgrøden, og som vil dække jorden tilfredsstillende. Særligt hvis efterafgrøden sås ret sent, kort tid inden majs lukker rækkerne, er det den bedste løsning. Efter en mild vinter må du forvente en nok så kraftig vækst i græsset, som du kender fra sildig alm. rajgræs, og behovet for nedvisning vil derfor være tilsvarende stort.

Generelt gælder det for alle arter, at hvis såningen trækkes til den sene side, vil det være en fordel at gå op i udsædsmængde efter devisen – jo senere såning, jo højere mængde, for derved at sikre sig at efterafgrødedækket lever op til plantedækkekravet.

Bekæmpelse af alm. hanespore efter radrensning og isåning af græsefterafgrøde

Alm. hanespore er et stort og stadig stigende problem på de fleste ejendomme ligesom sort natskygge også kan spire frem i stort antal efter radrensning. Særligt i de meget majstætte områder er alm. hanespore at finde på alle bedrifter. Det er endnu stadig et begrænset antal marker, hvor alm. hanespore er spredt ud over hele fladen, men på alle ejendomme kan alm. hanespore findes i foragre og markindkørsler. Det er vigtigt at forstå, at alm. hanesporen er et meget uønsket ukrudt, da den er meget svær at bekæmpe.

Alm. hanespore spirer frem over en lang periode og vil derfor også spire frem igen efter radrensning og isåning af græsefterafgrøde i de marker, hvor der er et massivt ukrudtstryk af arten. Der er kun en kemisk løsning til rådighed efter isåning af græsefterafgrøden, og det er 0,15 kg/ha Tocalis, svarende til 0,75 L/ha Starship Max. Effekten er ikke på niveau med MaisTer, men det er den eneste mulighed, som har en nogenlunde effekt efter isåning af græsefterafgrøde. Små sort natskygge bekæmpes effektivt med 0,1 kg/ha Tocalis, svarende til 0,5 L/ha Starship Max.

Det er vigtigt at vide, hvilket mesotrion-produkt, som anvendes på bedriften, da der er forskel på original- og kopiprodukters godkendelse. Nogle produkter må anvendes op til tre gange i en sæson, hvor andre kun må anvendes to gange; se TILVÆKST Grovfoder nr. 11, tabel 1. Ens for alle produkterne er dog en max. dosis pr. sæson på 0,3 kg/ha for Tocalis/Evolya og 1,5 L/ha for Callisto/Starship Max.

Eftergødskning af majs

I majs begynder kvælstofoptagelsen for alvor med strækningsvæksten fra seksbladstadiet, og ved at eftergødskes majs på dette tidspunkt sikres det, at der ikke tabes noget kvælstof til udvaskning eller denitrifikation i perioder med meget nedbør frem til strækningsvækst. I år er kun planlagte eftergødskninger aktuelle.

Udfordringen ved at eftergødskes majs er, at der er en ikke ubetydelig risiko for at svide planterne ved gødningstildelingen. Derfor er det vigtigt at følge nedenstående anbefalinger, så gødningssvidninger af afgrøden mindskes. Det er svært helt at undgå, at majs får enkelte "pletter" med gødningssvidninger. Målet er derfor også kun at undgå alvorlige gødningssvidninger.

Gødningen tildeles sammen med radrensning, som er den mest sikre metode til at undgå svidninger, da gødningen placeres på jorden. En anden udbredt mulighed er at bredsprede gødningen med gødningsspreder, hvor risikoen for svidninger og størrelse på majsplanten hænger sammen. Desto større majsplanter, desto større risiko for gødningssvidninger. Store majs har et større "kræmmerhus", hvor gødningen vil blive fanget og derved svide majsplanten. Kør derfor gerne lidt til den tidlige side, hvis du bredspreder gødningen med gødningsspreder.

Derudover kan der som alternativ til førnævnte metoder udsprøjtes en kvælstofholdig gødning. Husk, at der dog kun kan tildeles en mindre mængde end ved de førnævnte metoder. Ligeledes er der krav om at anvende urease-inhibitor til de amid-baserede flydende gødninger, når disse udbringes efter 1. april og ikke nedfældes. Det anbefales altid at anvende urease-inhibitor – også ved udbringning ved radrensning – for at undgå kvælstoffordampning og sikre en god kvælstofeffekt. Følg leverandørens anbefaling.

Udbringningsmetoder ved eftergødskning af majs

- **Placering af flydende gødning eller fast handelsgødning ved radrensning af majs er den foretrukne metode.**

Gødningen placeres max. 10 cm fra majsrækken så planterne hurtigt får kontakt til gødningen.

- **Bredspredning af fast handelsgødning med gødningsspreder bør ske, mens majsplanterne stadig er relative små. Spredning foretages kun på tørre planter.**
- **Udsprøjtning af en flydende kvælstofholdig gødning (f.eks. urea, Dangøgning N18 (DG Leaf N-18), Bio NS 15-2).**

Der kan kun tildeles en mindre mængde kvælstof for at undgå svidninger. Maks. 15 kg N/ha, kun på tørre planter og ikke i solskin. Anvend store vandmængder på 200-400 L/ha.

- **Udlægning eller nedfældning af gylle i majs.**

Gyllen kan slangeudlægges i majs både før og efter radrensning. Det kan forårsage relativt mange køreskader særligt i mindre ukurante marker.

Ufrivillige sprøjtevinduer

Af planterådgiver Vivi Ernstsens

Kom godt ud i hjørnerne og undgå de ufrivillige sprøjtevinduer.

Et kedeligt syn... Sprøjtninger, hvor sprøjtetidspunkt og betingelser for bekæmpelse var optimale til at opnå den bedste effekt. Effekten er også opnået, der hvor sprøjtebommen MED væske er nået til.

I marken, hvor billede 5 er taget, har det ikke været ulejligheden være at pløje og tilså arealet med majs, hvis ukrudtsbekæmpelsen alligevel ikke udføres med tilstrækkelig omhu. Som det ses, er arealet helt grønt med alm. hanespore og en fornemmelse af, at der står nogle majs. Bak helt ud i hjørnerne, vent på at væsken er ude i bommen og få alt med. I indkørsler skal alle høstmaskiner igennem, gælder det ligeledes at bekæmpelsen skal være effektiv. Ubehandlede indkørsler m.v. vokser helt til med hanespore, og de millionvis af frø bliver trukket rundt på hele arealet eller flyttet med til naboarealer.

Billede 5 Indkørsel i marken hvor sprøjten ikke har bakket tilbage. Tæt dække af store hanespore med 4-5 blade er vanskeligt at bekæmpe effektivt. (Foto: Vivi Ernstsens, SAGRO)

Billede 6 Sprøjten har ikke kunne køre igennem læhegnet med fuld bredde. Sprøjtningen viser god effekt og selvfølgelig ingen effekt, hvor bommen ikke har kunne nå. (Foto: Vivi Ernstsens, SAGRO)